Počet zmínek: 1
Online: 1

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Felliniho Zkouška orchestru na ostravském jevišti: Skvělý kolektivní výkon, z nějž v závěru mrazí

přejít na web, zobrazit sken

Online, Datum publikace: 25.10.2026 16:08, Datum importu: 25.10.2026 17:17, Zdroj: ostravan.cz, Autor: Ladislav Vrchovský, Rubrika: Divadlo, Periodicita: Denně, Provozovatel: Aleš Honus, Země: CZ, AVE: 1 500 Kč, GRP: 0, OTS: 216, Měsíční návštěvnost: 13 606, Celková návštěvnost: 6 552, RU/den: 216, RU/měsíc: 4 292

Scénograf Petr Vítek postavil na rozlehlé jevišti **Divadla Jiřího Myrona** vedle harfy a klavíru celý symfonický orchestr. V přední části jeviště ale nechal dostatek prostoru pro rozehrání situací, které neprobíhají mezi židlemi, na nichž sedí před dirigentským pultem u svých nástrojů jednotliví hudebníci.

Po stranách jeviště jsou situovány dvě prosklené malé místnosti, které jsou před blížícím se závěrem sestaveny do celku. Na jedné straně je snad kuřárna, do které se tělo na tělo vměstnají téměř všichni účinkující, někteří i s hudebními nástroji v rukou. Vedlejší místnost je oázou odpočinku dirigentů, v tomto konkrétním případě však slouží i jako místnost, ve které moderátorka natáčí svůj rozhovor s očividně již značně unavenou postavou Dirigentky. Pro závěrečné obrazy je celý přední prostor jeviště opět uvolněn odsunutím obou místností opět do postranních prostor jeviště.

Hudební skladatel Ivan Acher napsal hudbu pro inscenaci tak, aby v ní byly party jak pro sólové nástroje, tak pro nástrojové skupiny, případně pro celý společně hrající orchestr. Při komponování vycházel z textu, neboť v průběhu zkoušky Dirigentka několikrát potřebuje přerušit hudbu, aby upozornila jednotlivé hudebníky na chyby či nepatřičnosti v jejích způsobu čtení a interpretace notového záznamu.

Šéf ostravské činohry Vojtěch Štěpánek spolu s dramaturgem Norbertem Závodským téměř neupravovali text Martina Stropnického pro jeho inscenaci téhož titulu v roce 2009 Divadle na Vinohradech. Tehdejší média reflektovala pražskou českou premiéru slovy v kontextu s popisem průběhu Felliniho filmu: Ve fiktivní reportáži zpodobuje nejen demoralizovanou skupinu hudebníků, kteří i přes zdůrazňovanou lásku ke svým nástrojům zůstávají rutinními hráči a které vzájemná rivalita a nenávist k dirigentovi dovede až k anarchii, ale zkoumá i hranice osobní svobody, demokracie a diktatury, ohrožení hudby a kultury vůbec i naši elementární schopnost se navzájem poslouchat a domluvit se.

+ 2

Sobotní premiéra se odehrála v situaci, která v dnešní společenské realitě připomíná to, před čím varoval Fellini ve svém snímku. Byť několikrát zdůraznil, že netočil s cílem vyrobit politický film, ostravská inscenace se nejen vlastní zásluhou stala politickým divadlem. Svědčí o tom odstavec z monologu Dirigentky v 7. obraze: „Musím respektovat názor průměrných fidlalů, protože oni na něj mají přece svaté právo! Svoji neschopnost vydávají za osobitost, svoje hulvátství za upřímnost, prolhanost za mazanost, provinčnost za odkaz předků, poživačnost za přirozenost, oplzlost za živočišnost, buranství za mužnost. Dost!!! Kdejaký pitomec šermuje slovy, jako je svoboda a demokracie. Kdekdo žvaní o národu a vlasti, aniž by vůbec tušil, z čeho a jak ty pojmy vznikly. Jako by to byly ozdoby na kravatě, a ne výsledek práce, disciplíny a bolesti.“ Tato slova přitom s dneškem silně rezonují.

Režisér Vojtěch Štěpánek od samého začátku důsledně buduje a dodržuje žánr komedie, která ale vůbec komedií není. Dobře zvládl velmi těžký režijní úkol, neboť od samého začátku až do konce probíhá nepřetržitý řetěz velmi krátkých dialogů mezi jednotlivými postavami, sem tam přerušený kratším, v závěru i delším monologem. Udržet v takovém případě neutuchající pozornost diváka se daří od začátku až do konce nepřetržitě, stejně jako zaujetí v publiku. Žánrově však nejde ani o hořkou komedii, ani o tragikomickou frašku.

Dění postupně přechází zpočátku téměř nepozorovaně z komedie do stále častějších vzájemných střetů mezi členy orchestru, střetů, ve kterých narůstá vzájemné nepochopení a agresivita. V těchto pasážích je režii důsledně sledováno postupně se zrychlující tempo inscenace i narůstající znepokojivé emoce citlivě budované v duších diváků.

Stejně jako ve filmu, tak i v jevištní adaptaci nejsou ve Zkoušce orchestru hlavní a vedlejší role. Svým způsobem je každá role hlavní, všechny jsou důležitou a nepostradatelnou součástí celku. Přesto se dá říci, že ve Štěpánkově inscenaci jsou někteří aktéři obdařeni větší částí textu, případně větším prostorem k vyjádření smyslu i úkolu svých

postav.
Především je to Kateřina Breiská, které režisér svěřil postavu Dirigentky. Její výkon je brilantní, místy fascinující. Výborný je Vladimír Čapka ztělesňující komediální a zároveň tragickou postavu Seniora. Mimořádně a herecky ve vynikající souhře odehrála dvojice Jan Fišar a Tomáš Jirman party Prvního a Druhého houslisty. Výrazné výkony odvedli František Večeřa jako Kustod, Klavíristku hrající Sára Erlebachová, František Strnad jako Violoncellista, ale i Petr Panzenberger, David Viktora, Jiří Sedláček a Robert Finta a další. Práci všech lze označit za vynikající herecký kolektivní výkon.
Divadelní inscenace zůstane jen a jen divadelní inscenací kteréhokoliv žánru. Když ale bude naplněno Felliniho, Stropnického či Štěpánkovo varování, celá společnost, tedy nejen ti, kteří chodí do divadla, ale i ti, co třeba chodí jen na fotbal nebo na procházky do přírody, všichni společně zažijí na vlastní kůži tragédii. Co ji může způsobit, to definuje odhalená podoba jeviště po roztažení opony v samotném závěru představení.
Není dobře prozrazovat závěr inscenace. Tím by recenze ochudila všechny budoucí diváky o silný pocit velmi aktuálního a zcela čitelného varování, i možné velké katarze.
Inscenace Zkoušky orchestru je ve své naléhavosti momentálně tím nejdůležitějším, co činohra **Národního divadla moravskoslezského** nabízí ve svém současném repertoáru. Podstatné je však i to, že v ní nechybí humor, napětí, prostě vše, co patří k dobrému, ve všech složkách velmi kvalitnímu divadelnímu umění.
*
Zkouška orchestru. Podle filmu Federica Felliniho. Překlad a dramatizace Martin Stropnický. Režie Vojtěch Štěpánek. Úprava Vojtěch Štěpánek a Norbert Závodský. Dramaturgie Norbert Závodský. Hudba Ivan Acher. Scéna Petr Vítek. Kostýmy Vladimíra Pachl Fomínová. Odborný poradce pro hudební nástoje a interpretaci David Schreiber. Recenze je psaná z premiéry uvedené v **Divadle Jiřího Myrona**, **Národním divadle moravskoslezském** v **Ostravě** v sobotu 24. října 2026.

kuřárna, do které se tělo na tělo vměstnají téměř všichni účinkující, někteří i s hudebními nástroji v rukou. Vedlejší místnost je oázou odpočinku dirigentů, v tomto konkrétním případě však slouží i jako místnost, ve které moderátorka natáčí svůj rozhovor s očividně již značně unavenou postavou Dirigentky. Pro závěrečné obrazy je celý přední prostor jeviště opět uvolněn odsunutím obou místností opět do postranních prostor jeviště.

Hudební skladatel Ivan Acher napsal hudbu pro inscenaci tak, aby v ní byly party jak pro sólové nástroje, tak pro nástrojové skupiny, případně pro celý společně hrající orchestr. Při komponování vycházel z textu, neboť v průběhu zkoušky Dirigentka několikrát potřebuje přerušit hudbu, aby upozornila jednotlivé hudebníky na chyby či nepatřičnosti v jejích způsobu čtení a interpretace notového záznamu.

Šéf ostravské činohry *Vojtěch Štěpánek* spolu s dramaturgem *Norbertem Závodským* téměř neupravovali text *Martina Stropnického* pro jeho inscenaci téhož titulu v roce 2009 Divadle na Vinohradech. Tehdejší média reflektovala pražskou českou premiéru slovy v kontextu s popisem průběhu Felliniho filmu: Ve fiktivní reportáži zpodobuje nejen demoralizovanou skupinu hudebníků, kteří i přes zdůrazňovanou lásku ke svým nástrojům zůstávají rutinními hráči a které vzájemná rivalita a nenávist k dirigentovi dovede až k anarchii, ale zkoumá i hranice osobní svobody, demokracie a diktatury, ohrožení hudby a kultury vůbec i naší elementární schopnost se navzájem poslouchat a domluvit se.

Sobotní premiéra se odehrála v situaci, která v dnešní společenské realitě připomíná to, před čím varoval Fellini ve svém snímku. Byť několikrát zdůraznil, že netočil s cílem vyrobit politický film, ostravská inscenace se nejen vlastní zásluhou stala politickým divadlem. Svědčí o tom odstavec z monologu Dirigentky v 7. obraze: „Musím respektovat názor průměrných fidlalů, protože oni na něj mají přece svaté právo! Svoji neschopnost vydávají za osobitost, svoje hulvátství za upřímnost, prolhanost za mazanost, provinčnost za odkaz předků, poživačnost za přirozenost, oplzlost za živočišnost, buranství za mužnost. Dost!!! Kdejaký pitomec šermuje slovy, jako je svoboda a demokracie. Kdekdo žvaní o národu a vlasti, aniž by vůbec tušil, z čeho a jak ty pojmy vznikly. Jako by to byly ozdoby na kravatě, a ne výsledek práce, disciplíny a bolesti.“ Tato slova přitom s dneškem silně rezonují.

Režisér *Vojtěch Štěpánek* od samého začátku důsledně buduje a dodržuje žánr komedie, která ale vůbec komedií není. Dobře zvládl velmi těžký režijní úkol, neboť od samého začátku až do konce probíhá nepřetržitý řetěz velmi krátkých dialogů mezi jednotlivými postavami, sem tam přerušený kratším, v závěru i delším monologem. Udržet v takovém případě neutuchající pozornost diváka se daří od začátku až do konce nepřetržitě, stejně jako zaujetí v publiku. Žánrově však nejde ani o hořkou komedii, ani o tragikomickou frašku.

ZOBRAZIT DALŠÍ

Nejnovější články

- Felliniho Zkouška orchestru na ostravském jevišti: Skvělý kolektivní výkon, z nějž v závěru mrazí 25.10.2026
- Kondomedie Divadla Mír baví a dostává diváky do kolen díky kreacím Josefa Kaluži a Michala Sedláčka 25.10.2026
- Kurátorská tichá pošta v opavském Domě umění jako zpráva o Bludném kameni 25.10.2026
- Nechceme diktaturu podprůměrných. Ostravská divadla se ostře vymezila proti vládě, v NDM přerušili děkovačku 24.10.2026
- Dvacátý ročník ProtimluvFestu zakončil literární maraton plný vděku 24.10.2026
- FOTO: Postřižiny Tomáše Kočka & Orchestru zpestřili přátelé ze světa metalu i opery 23.10.2026
- Skladatel a klavírista Pavel Szabo vydal EP Old Light a chystá i druhé album 23.10.2026
- Do Gongu míří Vzdušná symfonie, která spojí Janáčkovu filharmonii s akrobacií a folklorem 23.10.2026
- Režisér Dominik Beneš: Smetanovo Tajemství není muzeální kousek, ale univerzální příběh o nás samotných 23.10.2026
- Zvýhodněné společné předplatné ostravských divadel Abend je opět v prodeji 22.10.2026

rádio stravan
Podpořte hudbu našeho kraje
dobrovolným předplatným
na transparentní účet 2903129090/2010.
QR Platba
Peníze využíváme na udržení a rozvoj Rádia Ostravan.
Na rok 2026 je aktuálně vybráno:
12 711,09 Kč z 100.000,- Kč

řetěz velmi krátkých dialogů mezi jednotlivými postavami, sem tam přerušený kratším, v závěru i delším monologem. Udržet v takovém případě neutuchající pozornost diváka se daří od začátku až do konce nepřetržitě, stejně jako zaujetí v publiku. Žánrově však nejde ani o hořkou komedii, ani o tragikomickou frašku.

Dění postupně přechází zpočátku téměř nepozorovaně z komedie do stále častějších vzájemných střetů mezi členy orchestru, střetů, ve kterých narůstá vzájemné nepochopení a agresivita. V těchto pasážích je režií důsledně sledováno postupně se zrychlující tempo inscenace i narůstající znepokojivé emoce citlivě budované v duších diváků.

Stejně jako ve filmu, tak i v jevištní adaptaci nejsou ve Zkoušce orchestru hlavní a vedlejší role. Svým způsobem je každá role hlavní, všechny jsou důležitou a nepostradatelnou součástí celku. Přesto se dá říci, že ve Štěpánkově inscenaci jsou někteří aktéři obdařeni větší částí textu, případně větším prostorem k vyjádření smyslu i úkolu svých postav.

Především je to *Kateřina Breiská*, které režisér svěřil postavu Dirigentky. Její výkon je brilantní, místy fascinující. Výborný je *Vladimír Čapka* ztělesňující komediální a zároveň tragickou postavu Seniora. Mimořádně a herecky ve vynikající souhře odehrála dvojice *Jan Fišar* a *Tomáš Jirman* party Prvního a Druhého houslisty. Výrazné výkony odvedli *František Večeřa* jako Kustod, Klavíristku hrající *Sára Erlebachová*, František Strnad jako Violoncellista, ale i Petr Panzenberger, David Viktora, Jiří Sedláček a Robert Finta a další. Práci všech lze označit za vynikající herecký kolektivní výkon.

Divadelní inscenace zůstane jen a jen divadelní inscenací kteréhokoliv žánru. Když ale bude naplněno Felliniho, Stropnického či Štěpánkovo varování, celá společnost, tedy nejen ti, kteří chodí do divadla, ale i ti, co třeba chodí jen na fotbal nebo na procházky do přírody, všichni společně zažijí na vlastní kůži tragédii. Co ji může způsobit, to definuje odhalená podoba jeviště po roztažení opony v samotném závěru představení.

Není dobře prozrazovat závěr inscenace. Tím by recenze ochudila všechny budoucí diváky o silný pocit velmi aktuálního a zcela čitelného varování, i možné velké katarze.

Inscenace Zkoušky orchestru je ve své naléhavosti momentálně tím nejdůležitějším, co činohra Národního divadla moravskoslezského nabízí ve svém současném repertoáru. Podstatné je však i to, že v ní nechybí humor, napětí, prostě vše, co patří k dobrému, ve všech složkách velmi kvalitnímu divadelnímu umění.

*

Zkouška orchestru. Podle filmu Federica Felliniho. Překlad a dramatizace Martin Stropnický. Režie Vojtěch Štěpánek. Úprava Vojtěch Štěpánek a Norbert Závodský. Dramaturgie Norbert Závodský. Hudba Ivan Acher. Scéna Petr Vítek. Kostýmy Vladimíra Pachl Fomínová. Odborný poradce pro hudební nástoje a interpretaci David Schreiber. Recenze je psaná z premiéry uvedené v Divadle Jiřího Myrona, Národním divadle moravskoslezském v Ostravě v sobotu 24. října 2026.

Podobné články

Nechceme diktaturu podprůměrných. Ostravská divadla se ostře vymezila proti vládě, v NDM přerušili děkovačku

24.10.2026 Divadlo Aktualita

Kondomedie Divadla Mír baví a dostává diváky do kolen díky kreacím Josefa Kaluži a Michala Sedláčka

25.10.2026 Divadlo Recenze

© 2026 Newton Media CZ | newtonmedia.eu

Robert Finku a další. Přes všech ze uznalé za vynikající herecký kolektivní výkon.

Divadelní inscenace zůstane jen a jen divadelní inscenací kteréhokoliv žánru. Když ale bude naplněno Felliniho, Stropnického či Štěpánkovo varování, celá společnost, tedy nejen ti, kteří chodí do divadla, ale i ti, co třeba chodí jen na fotbal nebo na procházky do přírody, všichni společně zažijí na vlastní kůži tragédii. Co ji může způsobit, to definuje odhalená podoba jeviště po roztažení opony v samotném závěru představení.

Není dobře prozrazovat závěr inscenace. Tím by recenze ochudila všechny budoucí diváky o silný pocit velmi aktuálního a zcela čitelného varování, i možné velké katarze.

Inscenace Zkoušky orchestru je ve své naléhavosti momentálně tím nejdůležitějším, co činohra Národního divadla moravskoslezského nabízí